

Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementet tilskotspost 553.60 Kompetanse og arbeidskraft i distrikta

Heime! Fastsett av Kommunal- og distriktsdepartementet xx.yy 2025 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak kap. 553, post 60.

Kapitteloversikt:

Kapittel I Føremål for ordningane (§§ 2-6)

Kapittel II Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving

Kapittel III Tilskot til studiesentera

Kapittel IV Felles føringar om rapportering, kontroll og klage

Kapittel V Avgjerd om forvaltninga i fylkeskommunane

Kapittel IV Sluttmerknader

Kapittel I. Føremål for ordningane

§ 1 Føremål

Ordningane skal bidra til å betre tilgangen på arbeidskraft med etterspurd kompetanse og relevante utdannings- og kompetansetilbod i distrikta. Ordningane har ulike mål slik det kjem fram av § 2 og § 6.

Kapittel II. Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving

§ 2 Føremål og geografisk verkeområde

Ordninga skal betre tilgangen på kompetent arbeidskraft i distrikta.

Måloppnåing skal bli vurdert etter følgjande kriterium:

- a. auka mobilisering til utdanning og kompetanseutvikling for offentlege og private verksemder
- b. styrkt regional koordinering og samarbeid om metodar for å kvalifisere og mobilisere fleire, også dei som i dag står utanfor arbeid, inn i arbeidslivet.

Verkeområde for ordninga er heile landet, med unntak av Oslo kommune.

§ 3 Kven kan søkje om tilskot

Private og offentlege verksemder, stiftingar og organisasjonar som er registrerte med organisasjonsnummer i Brønnøysundregistra kan søkje om tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving.

§ 4 Krav til innhald i søknad

Søknaden må innehalde følgjande opplysningar om søkjar og økonomi:

- a. namn på søkjar og organisasjonsnummer
- b. kontaktperson, administrativt ansvarleg eller prosjektleiar
- c. tilskotsbeløpet det blir søkt om
- d. beskriving av prosjektet som det blir søkt om midlar til
- e. eit spesifisert og kostnadseffektivt budsjett og finansieringsplan

Eit prosjekt er her definert som ein konkret eller avgrensa innsats for å oppnå eit bestemt mål innanfor ei planlagt tids- og ressursramme.

Søknaden må innehalde følgjande omtale av prosjektet og forventa resultat:

- a. omtale av mål og målgrupper
- b. ei oversikt over samarbeidspartnarar og deira bidrag
- c. gjennomføringsplan for prosjektet, inkludert tidsplan
- d. forventa resultat vurdert opp mot kriteria for måloppnåing, jf. § 2

Søkjar skal sende inn søknad om tilskot i regionalforvaltning.no. Tilskotsforvaltar fastset søknadsfrist. Søknader som kjem inn etter fristen kan bli avviste.

Tilskotsforvaltar kan krevje ytterlegare dokumentasjon for å vurdere søknadane.

§ 5 Tildelingskriterium og storleik på tilskotet

Føremålet med prosjektet må vere i tråd med regionale planar for næringsutvikling og kompetanseutvikling. Midlane skal ikkje rettast mot enkeltpersonar eller enkeltverksemder.

Midlane kan ikkje finansiere følgjande:

- a. kausjon eller annan økonomisk garanti
- b. renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekt
- c. avsetting av midlar til uspesifiserte fond
- d. fysiske bygg

Tilskotsforvaltar skal prioritere dei prosjekta som i størst grad bidrar til måloppnåing jf. § 2.

Tilskotsforvaltar kan gi tilsegn om tilskot til prosjekt med varigheit på inntil tre år med atterhald om Stortinget sitt årlege budsjettvedtak, eller fullfinansiere heile prosjektet det eine året. Tilsegna vil vere gyldig tilsegnsåret pluss to år. Etter det må ein søkje om tilskot på nytt.

Samla tilskot til eit prosjekt skal i regelen ikkje overstige 50 prosent. Tilskotet skal berre dekke kostnadar som er naudsynte for å realisere prosjektet og føremålet med ordninga.

Tilskotet må vere innanfor EØS-avtalens reglar om offentleg tilskot. Tilskot utbetalt etter forskrifta skal ikkje krysssubsidiere anna økonomisk aktivitet som kan vri konkurransen eller påverke samhandling i strid med Noregs EØS-forpliktingar.

Kapittel III. Tilskot til studiesentera

§ 6 Formål og geografisk verkeområde

Ordninga skal bidra til at utdanning og kompetanseutvikling blir tilgjengeleg for innbyggjarar og tilsette i verksemder i kommunar med sentralitet 4, 5 og 6 (sjå Statistisk sentralbyrå sin sentralitetsindeks), og som ikkje kan følgje ordinær undervisning ved dei faste studiestadene.

Måloppnåing skal bli vurdert etter følgjande kriterium:

- a. auka innsats for etablering av fleire etterspurde, desentraliserte tilbod om utdanning
- b. auka tal på studentar som tilegnar seg etterspurd kompetanse ved studiestadane
- c. fleire utanfor arbeidslivet får utdanning og kompetanseutvikling ved studiesentera

Eit studiesenter er ein fysisk møteplass og eit læringsmiljø utanfor etablerte studiestader. Eit studiesenter legg til rette for desentralisert og fleksibel utdanning og kompetanseutvikling i distrikta i samsvar med behova til individ, arbeidsliv og offentlege og private verksemder. Det er gjerne vidaregåande skular, fagskular, høgskular og universitet som er fagleg ansvarlege for tilboda ved studiesentera.

§ 7 Kven kan søkje om tilskot

Private og offentlege verksemder, stiftelsar og organisasjonar, som er registrerte med organisasjonsnummer i Brønnøysundregistra, kan søkje om tilskot til studiesentera. Studiesenteret som det blir søkt om midlar til må vere lokalisert utanfor etablerte studiestader og ha som primærfunksjon å tilby desentralisert og fleksibel undervisning for folk og verksemder i kommunar med sentralitet 4, 5 eller 6.

§ 8 Tilskotsmottakarar som driv økonomisk aktivitet

Tilskot til studiesentera som driv økonomisk aktivitet blir tildelt som kompensasjon for tenester av almen økonomisk tyding, i medhald av lov om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde § 63 og vedlegg XV 1h, jf. Kommisjonsbeslutning av 20. desember 2011, artikkel 106 nr. 2 i traktaten om Den europeiske unions verkemåte på

statsstøtte. Artikkelen omhandlar godtgjersle for utføring av tenester av allmennøkonomisk tyding (EUT L 7 av 11.1.2012, s. 3).

Mottakarar av tilskot som både har økonomisk og ikkje-økonomisk aktivitet, skal ha ulike rekneskap for desse. Mottakarane må ha interne retningslinjer som sikrar at felleskostnadar blir fordelte på ein forholdsvis måte mellom den økonomiske aktiviteten og den ikkje-økonomiske aktiviteten.

Kommunal- og distriktsdepartementet og tilskotsforvaltar kan be om informasjon frå søkjar som er naudsynt for å avgjere om støtta samsvarar med den indre marknaden.

§ 9 Krav til innhaldet i søknaden

Søknaden må innehalde følgjande opplysningar om søkjar og økonomi:

- a. namn på søkjar og organisasjonsnummer
- b. kontaktperson, administrativt ansvarleg eller prosjektleiar
- c. tilskotsbeløpet det blir søkt om
- d. beskriving av kva det blir søkt om midlar til
- e. eit spesifisert og kostnadseffektivt budsjett og ein finansieringsplan
- f. informasjon om regional medfinansiering på minimum 20 prosent og/eller tilsvarende eigeninnsats. Regionale aktørar kan til dømes vere kommunar, fylkeskommunar og næringsliv. Med eigeninnsats forstås vi løn eller timeinnsats, økonomiske bidrag og honorar, samt lokale og utstyr.

Søknaden må òg innehalde følgjande:

- a. omtale av mål og målgrupper
- b. forventat resultat vurdert opp mot kriterier for måloppnåing
- c. gjennomføringsplan inkludert tidsplan
- d. eit relevant kunnskapsgrunnlag, frå til dømes fylkeskommunen, som beskriv behova for studietilbodet som ligg i søknaden og tilgangen til studentar
- e. informasjon om at studiesenteret har kapasitet til å oppretthalde og/eller etablere nye studietilbod
- f. ein underteikna avtale mellom studiesenter og utdanningsinstitusjon (eller tilbydar(ar)) om å samarbeide om eit desentralisert og/eller fleksibelt utdanningstilbod. Avtalen må òg innehalde informasjon om roller, ansvarsfordeling og tilboda som dei skal samarbeide om.

Søkjar skal sende inn søknad om tilskot i regionalforvaltning.no. Tilskotsforvaltar fastset søknadsfrist. Søknader som kjem inn etter fristen kan bli avviste.

Tilskotsforvaltar kan krevje ytterlegare dokumentasjon for å vurdere søknadane.

§ 10 Tildelingskriterium og utmåling av tilskot

Følgjande krav må vere oppfylte:

- a. føremålet med tilskotet skal vere i tråd med regionale planar for næringsutvikling og kompetanseutvikling
- b. søkjar må gjere greie for at studiesenteret har kapasitet til å gjennomføre jf. § 9 f andre ledd
- c. regional medfinansiering på minimum 20 prosent og/eller tilsvarande eigeninnsats, jf. § 9 f første ledd

Tilskotsforvaltar skal fordele midlane til studiesentera basert på søknadar og prioritere tilskot som i størst grad bidrar til måloppnåing jf. § 6.

Tilskotsforvaltar kan gi tilsegn om tilskot til studiesentera med ei varigheit på inntil tre år med atterhald om Stortinget sitt årlege budsjettvedtak, eller fullfinansiere heile drifta det eine året. Tilsegna vil vere gyldig tilsegnsåret pluss to år. Etter det må ein søke om tilskot på nytt.

Tilskotet skal berre dekke kostnadar som er naudsynte for gjennomføring og føremålet med ordninga.

Tilskotet kan ikkje finansiere følgjande:

- a. kausjon eller annan økonomisk garanti
- b. renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte studiesentertilbod
- c. avsetting av midlar til uspesifiserte fond
- d. fysiske bygg

Tilskot kan ikkje finansiere følgjande driftskostnadar:

- a. utstyr over ein samla kostnad på 20 000 kroner
- b. løn til undervisarar som er finansierte av andre institusjonar og organisasjonar
- c. fagleg og pedagogisk utvikling
- d. oppgåver som utdanningsinstitusjonane har eit eige ansvar for
- e. reise- og opphaldskostnadar for studentar
- f. reise- og opphaldskostnadar for undervisarar kan dekkast dersom andre kjelder til finansiering ikkje er moglege.

Kapittel IV: Felles føringar om rapportering, kontroll og klage

§ 11 Krav til rapportering frå mottakarar av tilskot

Rapportering om midlane skal skje i regionalforvaltning.no.

Mottakar av tilskotet skal beskrive resultat- og måloppnåing av tilskotet og om gjennomføringa var etter planen, jf. § 2 og § 4 for Tilskot til mobilisering til kompetanseheving og utdanning og § 6 og § 9 for Tilskot til studiesentera.

Mottakar skal levere rapport om bruken av midlane til tilskotsforvaltar i tråd med prosjektplan og budsjett, jf. § 6 for Tilskot til mobilisering til kompetanseheving og utdanning og § 9 for Tilskot til studiesentera. Rapporten skal innehalde revisorbekrefta rekneskap og opplysningar som er naudsynte for at tilskotsforvaltar kan gjennomføre kontroll. Tilskotsforvaltar kan sette ytterlegare krav til rapportering i tilskotsvedtaket.

Dersom det skjer endringar i føresetnadane for tildeling av tilskot, skal mottakar gi beskjed til tilskotsforvaltar utan opphald.

§ 12 Kontroll

Tilskotsforvaltar fører kontroll med at tilskotet er brukt i tråd med føresetnadane i forskrift og tilskotsvedtaket.

Mottakar av tilskotet skal gje all naudsynt informasjon ved spørsmål, for at tilskotsforvaltar kan gjennomføre kontrollen som nemnd i første ledd.

§ 13 Bortfall av tilskot og tilbakebetaling

Dersom det er utbetalt tilskot i strid med denne forskrifta, eller tilskotet ikkje er utbetalt eller nytta i samsvar med føresetnadene for tildelinga, kan tilskotsforvaltar krevje heile eller delar av tilskotet tilbake, eller ikkje utbetale resterande tilskot.

§ 14 Handsaming av søknadar, utbetaling av tilskot og klage

Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving skal i hovudsak utbetalast på etterskot. Minst 25 prosent av tilskotet skal haldast tilbake til prosjektet er avslutta, og forvaltar har motteke sluttrapport.

Heile tilskotet til studiesentra kan utbetalast når vilkåra, sett av fylkeskommunen i tilsegnsbrevet, er akseptert.

Forvaltningslova gjeld for alminnelege reglar, som sakshandsaming og klage.

Kapittel V: Avgjerd om forvaltninga i fylkeskommunane

§ 15 Kven som forvaltar tilskotet og deira fullmakter

Ordninga blir forvalta av fylkeskommunen, på bakgrunn av løyvinga frå Stortinget. Fleire fylkeskommunar kan samarbeide om eit prosjekt eller eit studiesentertilbod, men éin fylkeskommune må stå som ansvarleg forvaltar.

Departementet tildeler midlane til fylkeskommunane som tilskot utan krav om tilbakebetaling. Fylkeskommunane kan disponere midlane uavhengig av året for løyvinga.

Fylkeskommunane har fullmakt til å

- a. bestemme i kva år eit tilsegn skal bli gitt
- b. avgjere kor lenge gjeldande tilsegn er gyldig (tilsegnår pluss to år)
- c. handsame søknad om å forlenge gjeldande tilsegn
- d. gi unyttta midlar til nye tiltak i tråd med måla for løyvinga

Fylkeskommunane kan finansiere tiltak og prosjekt i eigen regi, eller etablere egne regionale støtteordningar av midla under Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving.

Fylkeskommunane kan overføre midlar frå ordninga Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving til ordninga Tilskot til studiesenter. Midlar på sistnemnde ordning skal kun gå til studiesentera. Dersom fylkeskommunen overfører midlar må dei delane av forskrifta som gjeld for Tilskot til studiesenter bli følgt.

§ 16 Ansvar og oppgåvene til fylkeskommunen

Fylkeskommunen er ansvarleg for at forvaltning av løyvinga skjer i tråd med forskrifta og gjeldande lover og regelverk, mellom anna forvaltningslova og Det europeiske økonomiske samarbeidsområde § 63 og vedlegg XV 1h jf. § 8, og eventuelt setje i verk sanksjonar, jf. § 13 Bortfall av tilskot og tilbakebetaling.

Fylkeskommunen fastset eventuelt andre vilkår som er naudsynte for å sikre at løyvinga blir brukt i samsvar med vilkår i oppdragsbrev frå oppdragsgjevar og forskrift for ordningane.

Det er høve til å kombinere tilskot frå ordningane med andre offentlege verkemiddel, med dei avgrensingar som følgjer av reglane om offentlig støtte.

Fylkeskommunen skal utarbeide søknadsskjema, sette søknadsfrist og utlyse tilskotsmidlane på regionalforvaltning.no og tildele midlar dersom ordninga er søknadsbasert, jf. Reglement for økonomistyring i staten kap. 6.3 Tilskuddsforvaltning. Vidare skal tilskotsforvaltar spesifisere heimel som stønaden vert tildelt etter, jf. § 8.

Alle tildelingar og rapportering skal registrerast i regionalforvaltning.no i tråd med skjema for tilskota.

Fylkeskommunen skal rapportere gjennom Regionalforvaltning.no til departementet på kriterium for måloppnåing jf. § 2 for Tilskot til mobilisering til kompetanseheving og utdanning og § 6 for Tilskot til studiesentera. Rapporten skal innehalde ei oversikt over tildelingane og ei vurdering av korleis tildelingane har bidratt til å nå føremålet med ordningane.

Departementet kan gje nærare føringar for rapportering til fylkeskommunane i oppdragsbrev.

Fylkeskommunane oppmodast til å drøfte sine planlagde tiltak og utlysingar i regionale kompetanseforum og liknande partnerskap.

§ 17 Administrasjonskostnadane til fylkeskommunane

Fylkeskommunen kan bruke inntil fem prosent av løyvinga til å dekke eigne administrasjons- og gjennomføringskostnader knytt til forvaltning av ordninga og deltaking på nasjonale arenaer for læring.

§ 18 Kontroll med fylkeskommunane og tilbakeføring av midlar

Kommunal- og distriktsdepartementet kan føre kontroll med at fylkeskommunen forvaltar ordninga i tråd med forskrifta og premissane til Stortinget.

Fylkeskommunen skal på førespurnad hente inn og sende alle dokument som er naudsynte for at departementet kan føre kontroll etter første ledd.

Dersom løyvinga ikkje er forvalta i tråd med forskrifta eller Stortinget sine føresetnadar, vil departementet be om ei skriftleg utgreiing. Gjentatte feil kan føre til krav frå departementet om tilbakeføring av heile eller delar av løyvinga, eller reduksjon av løyvinga til fylkeskommunen for komande år.

Kapittel IV. Sluttmerknader

§ 19 Dispensasjon

Departementet kan i særlege tilfelle fråvike denne forskrifta.

§ 20 Overgangsregler

For tilskota som blei tildelte i 2024, før forskrifta tredde i kraft, gjeld retningslinjene utforma for budsjettpost 553.60 for 2024.

§ 21 Iverksetjing

Forskrifta trer i kraft xx. 2025.